

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., télvére 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltetnek.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA orszgy. képviselő.
Felelős szerkesztő és kiadó:
BOR JÁNOS.
Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer szombaton délelben
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Inséges esztendő.

D) Bármint szépítsünk, bármint takargassunk, akárhoggy igyekezzünk is a jobb reménységgel nyugtatgatni magunk, kénytelenek vagyunk bevalani, hogy inséges esztendőnek, nagy nyomoruságnak nézünk elé.

Már itt is a mi piacunkon, a hol pedig közepes gabonatermesre történik az adás-vevés, érezhető az inséges év előszele az árak rohamos emelkedésében és ez az emelkedés fokozódik, minél tovább marad engedhetetlen az egek csatornája, mert annyival rohamosabban hanyatlik a remény az állatállomány megtarthatásához, a kenyérpótló krumplis főként tengeri termés sikeréhez és annál inkább bizonyossá válik, hogy a fogyasztó közönség főleg a buza és rozslisztre lesz utalva.

Most már a gazdasági szövetség

által közzé tett adatokból csaknem bizonyosra vehető, hogy ha az éhhalált el akarja kerülni a magyar fogyasztó terület, körülbelül 20 millió métermázsa gabonát kell külföldről behozni, mert ennyivel termelt az idén kevesebb annál, a mennyi a mérsékelt belső fogyasztásra szükségeltetik. Ezt a szükségletet Oroszországból, Romániából s Amerikából lehet beszerezni; mert a nagy gabonatermelő államok közül Német- és Franciaország is ott van, a hol mi vagyunk. Feltehetjük a kérdést, hogy a román, orosz és amerikai buza nem fogja-e lenyomni a magyar buzának azt a kedvező árát, melyre a magyar gazdaság különben is nehéz megélhetési viszonyai között, de különösen most a szűk termés idején szüksége van? Szó sem lehet róla. — A külföldről behozott buza a vám és szállítási költség folytán 5 koronával terhelve áll versenyre a

magyar buzával. A román, orosz és amerikai buza otthon 5 koronával olcsóbban adható, mint az itthoni magyar buza; részint azért, mert minőségileg alább való, részint, mert az előállítás költsége a mienkénél sokkal kevesebb. Ilyen körülmények között tehát, tekintve a magyar-osztrák közös vámterület, a német és francia önálló vámterületek buza-hiányát, a buzaár 24 koronáig legnagyobb valószínűség szerint felemelkedik, annyival is inkább, mert a külföldi buzának beszállítási költségét emeli az, hogy a folyamok vízhiánya miatt csak a költségesebb vasuti szállítás áll rendelkezésre. A két legnagyobb szállító folyam a Duna és Elba vize a teher szállítási vonal alá süllyedt.

Emlékezetnek okából jól feljegyzendő tünet, hogy a budapesti gőzmalmok százezer métermázsa román

TÁRCSA.

Megalázva.

— A „Független Hajduság“ eredeti tárczája. —
Írta: **B. J.**

(Folytatás).

A következő év őszén Keresztesi Kálmán letette a hadbírói vizsgát és karácsony táján fényes uniformisban hazakerült. Az öreg Keresztesi kisántikált elibe a vasuti állomáshoz. A tisztartóék megizenték Keresztesi uramnak a kocsiától, hogy ha »Kálmán ur« haza jön, kiküldik érte a fogatjukat és szívesen behozatják. A kocsi, meg a lovak »ráérnek«, aztán esőzik, havazik, hideg, kellemetlen idők is járnak . . .

— Köszönöm, köszönöm, — válaszolt Keresztesi, — majd csak gyalog jövőnk be. Nem született az én fiam olyan nagy urnak, meg olyan nagy módban, tud az gyalogolni is. Bejárta ő maga lábán az

egész országot, mikor a kollégium építésére kellett gyűjtenie országzszerre.

— Egy tiszt urnak pedig nem igen illik gyalogolni a vasutól befelé, — vélekedett a tisztartó kocsi, lévén Czégény Miska kiszolgált katona és illemtudó ember.

Szivszorongva várta a mindinkább közeledő vonatot Keresztesi uram. Egy éles füty hangzott el s néhány másodperc múlva egy délczeg fiatal ember lépett ki a kocsi egyikéből, míg egy másik kocsiból egy álmos képű »közvitész« czihelődött lefelé istentelen nagy skatulyákkal a két kezében.

Keresztesi Kálmán intett a »vitéz« urnak s egyenesen atyja felé tartott. A kisvárosi közönségnek a vasuti állomáshoz »véletlenségből« kivetődött egyik-másik ismert alakja kíváncsian leste, hogy mi fog történni, sőt a vasuti főnökné és két eladó sorban álló leánya az emeleti lakás ablakából egészen kihajlottak, hogy a jelenetnek szemtanui lehessenek. Főhadnagy-hadbíró Keresztesi megállott atyja előtt,

katonásan üdvözölte, azután megcsókolta öreg édes atyjának mind a két kezét és mind a két orcáját.

— Jó napot kívánok atyám uram, — szólalt meg egy kissé érzékeny hangon a fiu. Hogy érzi magát atyám? . . .

— Az öreg Keresztesi szemei előtt ködfátyolba borult minden. Lecsurgó könnyeitől nem látta a saját tulajdon édes fiát. Zokogott, zokogott a szegény öreg. Nagy kék zsebkendőjével törölgette, egyre törölgette omló könnyeit, míg aztán magához szoritotta csontos kezeivel fiát és megcsókolta talán tizszer, talán százszor is. A főhadnagy-hadbíró ur szemeiben mintha megcsillant volna valami szokatlan, iczi-piczi rezgő harmat-csepp, de csak lopva, egy pillanatra észrevétlenül. A következő pillanatban már a szolgálóhoz oda szolt:

— János, a kézi táskámmal és ládámval felülsz egy kocsi, a nagy skatulyát pedig itt hagyd! A kocsinak megmond, hogy Keresztesi Sándor édes

MODERN GŐZMOSODA

DEBRECZEN,
Széchenyi-utcza, 42.

buzára csináltak kötést épen most, cséplés idején; a mikor a magyar buza legbővebben állhatna rendelkezésre. Ennek az oka nem az, mintha most nem lenne a magyar területen százezer métermázsza buza eladni való, hanem részint az, hogy az eladni való készletet a biztos áremelkedés kilátása miatt, a ki csak teheti visszatartja; részint az, hogy az Elba és Duna hajózhatatlansága miatt Ausztria nem tud amerikai lisztre szert tenni, ennél fogva a budapesti malomokra szorul.

A gabonaáraknak a termelőknek nézve kedvező alakulása csak ott érezhető, a hol a fogyasztási szükségleten felül is termelt valami; de a hol a termés a szükségletet épen csak hogy fedezi, ott a nagy árak jótékonyága elmarad, sőt egyéb fogyasztási cikkek áremelkedésében a fizetési képesség mutatkozni fog. Ott pedig, a hol a termés a fogyasztási szükségleten alul maradt, beáll az inség a maga sápadt rémével, meglámadva először a tőkét, törzsvagyont, házat, telket a fogyasztási kölcsönök alig kiheverhető igénybe vételével, vagy a hol hitel nincs, ott meglámadvá az

egészséget, a társadalmi rendet, biztonságot; mert az üres gyomor nem szokta kikeresni sem a büntető törvénykönyvből, sem az erkölcsi törvényekből, hogy mi szabad, mi nem. Az életosztón, mely az éhhalál rémével kétségbeesett csatára kél, az eszközökben nem válogat; hanem betöri az ajtót és egy falat kenyérért képes ölni is.

Az éhínségnek borzasztó társadalmi és erkölcsi kihatásai szoktak lenni. Ez ellen kell tehát a föld népét biztosítani; nem azzal, hogy a lázongó üres gyomorba csendőrpuskagolyóját küldjük éhség csillapító labdacskok gyanánt; mert ez örült, utálatos, embertelen eljárásnál nem lenne egyéb; hanem azzal, hogy az állam vásárolja össze külföldön az olcsó gabonát; szállítsa be a maga eszközeivel s a szállítási költséget ne illeszse be áralkulási tényezőnek; aztán adjon több évre beosztott törlesztésre gabonát, vagy adjon ingyen is ott, a hol visszafizetésre úgy sem telik. Ne álljon elő vele senki sem, hogy erre az államnak nem telik áldozat; mert az még a nagy veszéllyel szemben is hazudni fog. Évről-évre gyűjtik, hal-

mozzák a hadi kincset háborúra, emberirtásra, uralkodók hatalmi hóbortjaira; ott van pénztáron a tenger arany, melynek csapját rögtön megerecszenék, ha ország ország ellen, ember ember ellen öldökölni, hódítani kelne; hát ereszszék meg most, a mikor a természet indult gyilkoló hadjáratra a szegény emberiség ellen; ennél nagyobb, veszedelmesebb ellenség úgy sem fenyegethet soha. Azt a hadi kincset pedig, ha nem gyilkolásra, hanem megtartásra, nem pusztításra, hanem életetésre használja az állam, talán isteni rendeltetéséhez mégis inkább közeledni fog.

Belpolitika.

Csaknem kimerülve folytatta az elmúlt héten tanácskozásait a képviselőház. A múlt hét péntekjén Tallián földművelésügyi miniszter minden oldalról tetszéssel fogadott beszédet tartott, a melyben körvonalazta a földművelésügy nehézségeit és rámutatott a kivezető utakra. Miniszterektől számtalanszor hallottunk már különböző ígéreteket, a melyek egyáltalán nem lettek beváltva, azért most egyszerűen csak tudomásul vesszük a mondottakat. Berzeviczy miniszter szombatán mondotta el se hideg, se meleg beszédjét a közoktatásügyi

atyámhoz hajtson. Itt van egy forint, abból kifizeted a kocsit s aztán megvársz otthon bennünket.

Az állomásfőnökné halkán odaszólt a leányainak:

— Jaj de szép jelenet! Igazán derék ember lehet ez a Keresztesi. Lássátok, nem szegényli az apját, azt a szegény sánta csizmadiát! Majd meglátjátok hogy még ennek a fiatal embernek, nagy jövője lesz. Emlékezzetek vissza reá, hogy ez a Keresztesi szerencsés ember lesz! . . .

Keresztesi Kálmán megfogta a nagy dobozt s elindult atyjával. Az öreg eleinte maga akarta azt vinni, de a fiú szabadkozott.

— Nem lehet az édes atyám! Én nekem kell ezt vinni!

A Bihar-remetei kálvinista temető ott fekszik a vasuti átjáró mellett. Csakhamar oda érkeztek. Nem kellett keresniök a Keresztesi Sándorné sírját. Tudta azt mindenikök. Kálmán felnyitotta a dobozt s egy szép koszorút helyezett az egyszerű fejfára. Apa és fiú sokáig, némán állottak a sír mellett.

— Csak a te jó szegény édes anyád tudja oda fent az égben fiam, hogy miken mentem éretted keresztül! Óh, óh szegény Juliánám, hogy meg nem érhetted e napot! . . .

Szóltalanul mentek hazafelé. A templom mellett fehérre meszelt kőfalú ház volt a paróchia. Betértek egy pillanatra.

— A fiam, Kálmán, — mutatta be Keresztesi a fiát. Most jött haza, aztán nagytiszteletű uram előtt tiszteletét akarta tenni.

A főhadnagy-hadbíró katonásan állott s komolyan nézett a jólelkű öreg papra.

— Foglaljon helyett kedves öcsém, szólott a lelkész. Üljön le Keresztesi uram! Mindjárt jön a leányom. Bizony én is özvegyi sorban vagyok 15 év óta. Nagy áldás ez a lánygyermek mellett, ő csinál itt ugyszólván mindent. Ő vezeti a háztartást teljesen. Alig volt 3 éves, mikor szegény anyja elköltözött s azóta kettecskén kinlódunk. Most is az ünnepre készül; mos, vasal, süt, főz . . .

Rózsika lépett be, egyszerű, házias

öltözékben. Kálmán szemtől-szemben állott a leánynyal s meghajlással tisztelgett előtte.

— Isten hozta bíró ur, mondá a leány zavartalanul. Régen nem láttuk. Talán nem is emlékszik már reánk . . .

— Tanulnom kellett, messze idegenben, hogy valamely szerény szerepet betölthessek a társadalomban. Sokszor emlékeztem vissza elhagyott szüleimre és e kis városra. Isten megsegített ennyire, talán már gyakrabban jöhetek . . .

— Csak aztán hozzánk is benézzen néha-néha, — biztatgatta Rózsika. Hát aztán most meddig marad itt, — kérdezte Kálmánt bizalmasan.

— Két hétre szól az engedélyem . . .

— No akkor karácsony első napján ebédre, vacsorára szívesen látjuk Keresztesi urat a bácsival együtt, ugy-e apám?

— Természetesen leányom. A szót vetted ki a számból, de ha megelőztél, az sem baj.

Az öreg Keresztesi erősen tiltakozott, hogy nem való ő ilyen uri társaságba, meg aztán öreg ember már ő, nem akar lábatlankodni . . .

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségek**nél, **légzőszervek hurutos bajainál**, **ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.** Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

virágzó jó egészségben szerető családjuk, nagy számú édes övéik és az őket tisztelő nagy seregének részvételével megünnepelhetők boldog házasságuk hatvan éves fordulóját. Az ünnepség lezajlása után az agg házaspár a bártfai fürdőbe utazott üdülésre, hol mintegy három hétig tartózkodtak. Ilt történt, hogy Adler Farkasné hirtelen rosszul lett. Adler Samu tkp. igazgató hozta haza öreg szüleit a fürdőről. A jólelkű, nemes gondolkozású, általánosan tisztelt urinő állapota azonban egyre súlyosbodott, különösen akkor, midőn egyik veje, dr. Szende Adolf nyír-bátori orvosnak is halálhírét vették. Ettől fogva rohamosan hanyatlott életereje, míg végre szerető férjének, szeretett családjának s minden őt tisztelőnek nagy fájdalmára aug. 2-án esti 10 órakor az Urban csendesen elszenderült. A nagy csapás és veszteség alkalmából Adler Farkas helybeli földbirtokost, izr. hitközségi elnököt a társadalom minden rétegéből, valamint a vidékről is nagy számmal keresték fel részvétnyilatkozatokkal, hasonlóképen a közélet terén szereplő fiait, dr. Acsády Ignác akadémiái tagot, Acsády Jenő miniszter főmérnököt, Adler Samu tkp. igazgatót s többi gyermekeit és unokáit is. Meghalt tehát a példás életű nő, a szerető anya, a jótékonyt felekezeti különbség nélkül gyakorló derék urasszony, ki mindenütt ott volt található, a hol a szenvedést, nyomort, bánatot enyhíteni kellett! 27 évén keresztül volt elnöknője a Veres Kereszt-egylet itteni fiókjának, alapítása óta pedig buzgó és tevékeny választmányi tagja a nőegyletnek. Halála alkalmából a Hajdumegyei Takarékpénztár épületére kitűzték a gyászlobogót. A bánatba merült férj és a nagyszámú, elő-

gyenge a kereset. Anyád halála óta a sógor-asszony, Julcsa néned, mos, főz, takarít reám. De hát ő is gyengül, gyengül, meg aztán neki is sok baja van a gyermekeivel.

— Ugyan, ugyan, jöjjenek már! Elhül a vacsora, — kiáltotta az ámbitusról Julcsa néni s Kálmánt össze-vissza csókolgatta rokoni szeretettel.

— Jaj lelkem, tekintetes tiszturam, sohasem hittem volna, hogy ennyire vigye!..

— De hát hogy lehet már így beszélni, — kérdezte Kálmán méltatlankodó hangon. Hát nem az vagyok én, a ki ezelőtt? Nem Keresztesi Kálmánnak hívják most is engem? . . .

— Jaj, jaj, jaj . . . de jó fiu vagy lelkem! Azok a mennykő aranycsillagok, meg ez a lármás katona itt a háznál, egészen megilletett. Azt sem tudom, hogy hol áll a fejem . . .

A vacsora jó izüen elkelt. Apa, fiu és nagynéni sokáig elbeszélgettek még ezután a régi jó világról és családi ügyeikről s azután pihenni tértek.

(Folyt. köv.)

kelő család elmondhatja: „Leesett a mi fejünk koronája”. A gyászeset alkalmából a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, a szeretett hitves, az áldott jó anya, nagynéni, dédnagynéni, testvér és sógornő Adler Farkasné született Fisch Eszternek áldásos élete 82-ik évében, boldog családi életben eltöltött hatvan év utáni, e hó 2-án történt gyászos alhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 4-én délután 2 órakor fognak a hajdusoboszlói izr. sirkertben örök nyugalomra tételni. Áldás és béke poraira! Hajdusoboszló, 1904. augusztus hó 3. Adler Farkas mint férj. Dr. Acsády Ignác. özv. Róth Lajosné szül. Adler Fám. Acsády Jenő. Adler samu. özv. Dr. Szende Adolfné szül. Adler Róza. Adler Ferencz gyermekei. Adler Samuné szül. Fisch Etelka. Adler Ferenczné szül. Weishaus Margit menyei. özv. Mandel Edéné szül. Fisch Johanna testvére. özv. Fisch Emánuelné szül. Fisch Johanna. Adler Ignác. Adler Lipót sógornő és sógorai. Rooz Samuné szül. Róth Róza. Róth Dezső. Dr. Sugár Jakabné szül. Róth Giza. Adler Vera, József. Ella. Andor, Lilli. Dr. Szende Emil. Dr. Szende Pál. Szende Mariska. Adler Laczi unokái és számos dédunokák. A temetés csütörtökön délután ment végbe általános részvét mellett. A temetésen megjelent a helybeli társadalom színe-java, a városi hatóság Fekete Sándor polgármester és Pénztáros István főjegyző vezetése alatt, az ev. ref. lelkészek: Soltész László és dr. Baltazar Dezső, Kalocsay r. kath. lelkész, Kovács Gyula orsz. képviselő, dr. Malatinszky József és Nábráczky főszolgabíró a H.-Szoboszlói Takarékpénztár; Körner Béla aligazgató vezetése a Hajdumegyei Takarékpénztár és Szövetkezet igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői, a kir. adóhivatal, a királyi járásbíró, ev. ref. tan. testület képviselői s a helyi társadalom több ismert tagja. A háznál Dr. Kelemen Adolf nyiregyházi rabbi tartott magyarul megfogó remek beszédet, különösen hangsúlyozva az elhunytak igazi női erényeit. Az izraelita temetőbe mintegy 40 fogat vitte ki a gyászoló feleket. Délután 1/24 órakor Adler Farkasné átdatott az anyaföld kebelének.

— Fekete Sándor polgármester a fürdőről haza érkezvén, f. hó 6-án hivatalát átvette, hogy a szabadságideje alatt összehalmozódott teendőket végezze.

— Lengyel Imre kir. táblai bíró csütörtökön délnél 5 heti külföldi tartózkodás után haza érkezett. Lengyel Imre ezuttal leginkább Párisban és Münchenben időzött. Hivatalát aug. 8-án veszi át.

— Padrah Sándor kir. közjegyző holnapután fog haza érkezni erdélyi körutjából.

— Gerstner Miksa kir. ábiró aug. 1-én átvette a p.-ladányi kir. jbiróság vezetését. Ottléte 6 hétig fog terjedni.

— Csiha Márton adóügyi jegyző átvette hivatala vezetését.

— Varga Elemér városi mérnök 28 napi fegyvergyakorlatra behivatott. A mérnöki teendők vitelével ideiglenesen ez időre Váczi Ferencz v. tanácsnok bizatott meg, a számvevői teendőket pedig Székely József h. házipénztári ellenőr teljesíti.

— Jeges János közárnyagám hetek óta betegeskedik s csak néha—néha tarthat hivatalos órát.

— Id. G. Tóth Mihály állapota annyira kedvezőre fordult, hogy nemsokára elhagyhatja betegágyát.

— A szoboszlói tanuló ifjuság hangversenye és műkedvelői előadása holnap este 7 órakor fog megtartatni a Pavillon összes helyiségeiben. A multság iránt nagyfokú érdeklődés nyilvánul, a mi abból is látszik, hogy a belépti jegyek előjegyzése már javában folyik.

— Zsádon Lajos ev. ref. tanítónak Derecskére történt megválasztása folytán a gazdasági ismétlő iskolában eddig elfoglalt közismereti tárgyak tanításáról való lemondását beadta a községi iskolaszéknél. Valósággal nagy ür maradt utána, mert elmondhatjuk, hogy ezen a téren is megfeszített szorgalommal, igazi odaadással és lelkiismeretesen teljesítette 8 éven át köteleességét. A legközelebbi iskolaszék ezen megüresedett állás betöltése iránt a kellő intézkedést meg fogja tenni. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy Jóvér Gábor és ifj. Cseke Gábor ev. ref. tanítók ezen állásra pályázati kérvényüket beadták. Mint hírlík. pályázni fog Szabó Gyula tanító is.

— Gáspár István gazdasági ismétlő iskolai szaktanító az 1904–5. évre szóló üzemtervet, órarendet és költségvetési tervezetet beterjesztette. Nagyobb részt a múlt évvel megegyező. Az iskola költségvetése bevétele, valamint kiadása 3440 koronát tesz ki.

— A főorvosi és házipénztári ellenőri állás betöltése hir szerint folyó hó 28-án összehívandó közgyűlésen történik. A városi főorvosi állásra állítólag a helyi orvosokon kívül Kovácsics debreczeni köz-kórházi segéd-orvos is pályázik. A házipénztári ellenőri állásra egy pályázót hallunk emlegetni, Székely József helyettes ellenőrt, a kit a legnagyobb valószínűség szerint egyhangulag fognak megválasztani.

— Közigazgatási bizottsági ülés lesz hétfőn délelőtt a vármegyén.

— Ev. ref. egyháztanács gyűlés volt vasárnap. Egyházi részről Soltész László, világi részről Hetey Ignác presbiter elnökölt. A presbyteri gyűlés nagyon viharosan folyt le. Mindjárt az első tárgynál a zsinati pótképviselők választásánál nézet különbségek merültek fel. Az elnökség Szabó Lajos hadházi lelkészt és Simon Károly hadházi tanítót ajánlota póttagokul. Oláh Miklós presbyter Kiss Ferencz p.-ladányi lelkész mellett foglalt állást Szabó L. ellenében. Szavazás döntött. E szerint a Szabó L. 2 szavazatával szemben a presbiterium óriási nagy többsége Kiss Ferenczre szavazott. Simon Károlyra egyhangulag történt a szavazás. Zsádon Lajos tanító lemondása érdemeinek elismerése

mellett sajnálattal vétetett tudomásul. Helyére természetbeni lakás nélkül Császi Mihály tanító lett előléptetve. Szabó Márton tanító még egy évi próbaidőre ismét alkalmaztatott s lakbéré megvonatván, természetbeni lakást kapott a Parti iskolában. A fiúiskolai tanítóságra pályáztak: Molnár Mihály, Biró Mihály, Hajdu József és Váczi Endre. Első szavazásnál Molnár 9, Biró 6, Hajdu 6, Váczi 18 szavazatot nyert. Egy szavazat semmisnek jelentetett ki. Második szavazásnál Váczi Endre 25, Biró Mihály 13 szavazatot nyert és így Váczi Endre lett egy évi próbaidőre megválasztva oly feltétellel, hogy ez idő alatt oklevelet szerezni tartozik.

— **Muhi Dániel** ipartest. a lelnök beteg ágyából felkelt s pár hét alatt teljesen felépül.

— **A tiszántúli ev. ref.** egyh. kerület okt. 18—20 napjain tartja őszi rendes közgyűlését.

— **A hajdu-nánási főgymnasium** értesítője megjelent. Jövő számunkban ismertetjük.

— **A tiszántúli ev. ref.** egyh. kerületben 574 anya, 36 leány egyház van, melyekben összesen 587 rendes és 74 segéd-lelkész működik.

— **Alispáni rendelet** a tűzvész lehető meggátlása szempontjából. Miután a tűzvész legnagyobb részben a nyáron behordott élelmű nyomtatásából keletkezik, alispán utasította a r. kapitányságot a tűzrendőri szabályok szigorú betartására.

— **A debreczeni országos vásár sorrendje:** Aug. 8, 9, 10-én bőr, gyapju, méz, dió, toll, gabona, termény és iparcikkek, 11 és 12-én juh-vásár, 13 és 14 sertésvásár, 14 és 15-én lóvásár, 15 és 16-án szarvasmarha és kirakodó vásár.

— **Id. Kaszás Sámuel** helybeli öreg honvédnek nem volt igazolványa régi szolgálatáról, pedig öregségére jó lett volna néhány korona havi nyugdíj. U. Szabó Mihály h. bősörményi földbirtokos a vármegyei honvédegyetelnök, a múlt héten Szoboszlón időzött, a Kaszás ügyet megvizsgálta és úgy találta, hogy Kaszás csakugyan honvéd volt s érdemes a nyugdíjra. Ily irányban tett jelentést a hatóságokhoz.

— **Nádudvaron** az állatorvosi állásra pályázat hirdettetett. A választás f. é. szeptember hó 2-án Nádudvar község-házánál d. e. 11 órakor fog megtartatni.

— **Nádudvar község** adó-végrehajtói állására pályázat hirdettetett. A választás f. é. szeptember hó 2-án d. e. 11 órakor fog megtartatni.

— **Duhajkodás a Dréher sörcsarnokban.** Székely Ferencz helybeli hentesnek és sertéskereskedőnek jó vásárja lehetett hetfőn, mert aznap délután Márkus Vincze szováti lakos fiával kissé jttas állapotban nagy duhajkodást vittek véghez a Dréherben. A rendőrség is beleszólt az ügybe, azonban Székely arra sem adott semmit, sőt duhajkodása közben olyan sértő nyilatkozatot is tett, hogy a szoboszlói rendőrséget ő egy pohár konyakért vagy sörért s egy pár szivarért képes lekenyerezni. Székely ellen az eljárás megindított s remélhető, hogy mostanában aligha lesz kedve ilyen nyilatkozatok tételére.

— **Öngyilkos akart lenni!** Egy szolgáló leány a héten a kutba ugrott, a miért gazdasszonya megpirongatta. A kutból azonban csakhamar kihúzták s kevés náthán kívül egyéb baja nem lett.

— **Egy komoly baleset.** Tóth Jakab szoboszlói jőnevű asztalos a Ságly Ferencz-féle ujonnan épülő gyógytárhelyiség vas függőyeinek beillesztésével foglalkozott pénteken délelőtt. Munkálkodása közben egyik vasredőny leszaladt és Tóth Jakabot fején, arcán, vállán súlyosan megsebezte. Nagy szerencse, hogy a gyógytár és két orvos dr. Török és dr. Simon épen kéznél voltak s sebeit azonnal kimoshatták, mert különben a vérmérgezés könnyen beállhatott volna s akkor a mentésig hiába való lett volna.

— **Az iparos dalárda** hangversenye és táncmulatsága igen jól sikerült. Bevétele volt 175 korona, kiadás 164 korona, maradvány 11 korona.

— **Szerelem és halál.** Szecső János hajdusámsoni 26 éves csendőr régóta szerette a 17 éves Martin Borbálát. A csendőrnek azonban a szabályzat szerint nősülni nem lehetett. E miatt Szecső elbűsulta magát. Társai hiába vigasztalták, nem ért az semmit. Szerdán este, a mint a szolgálatból hazajött, fegyverestül át ment Martinékhoz s mire valaki közbeléphetett volna, a szép leányt agyonlőtte, utána pedig magára lőtt. A leány azonnal meghalt, a csendőr haloklik.

— **Debreczenben** megszűntek az állati betegségek s a nyári vásárra a felhajtás akadály nélkül történhetik.

— **A Bocskay-szoborra** Bács-Bodroghvármegye 50 koronát adományozott.

— **A nagyenyedi függ. és 48-as párt** átiratot intézett a szoboszlói függ. és 48-as párthoz a Tisza-kormány ellen felveendő küzdelem fokozása tárgyában. Az átirat összevont kerület tárgyalásra.

— **A Bocskay-szobor** ügyében a fellángoló lelkesedést lehangoló tespedés váltotta fel. A közgyűlés ugyanis elhatározta igazi hazafiúi tüzzel, hogy ki fognak bocsátatni az ajánlati ívek, a miket, a kirendelt képviselők visznek házról-házra, — népgyűlések tartatnak. S bárha már egy hónapja telt el, mindeztideig ez ügyben semmi sem történt, közömbös aluszékonyság fogott el mindnyájunkat, alig tartjuk hihetőnek, hogy a hazafiúi hév csak szalmaláng lenne. A hatóságot kötelességünknek tartjuk felhívni arra, hogy ezen nagytontosságu ügyben a kellő lépéseket megtegyen ne mulassza el.

— **Megverte az apját.** Hadházon ifj. Bereczki Gábor részegen támadt atyjára s ütötte verte a 70 éves öreg embert. A lelketlen fiut lecsípték.

— **Öngyilkos jelölt.** özv. Szántó Jánosné helybeli lakosnőnek csütörtökön egyik leánya örültséget tette, az utcára szaladt, ruháit leszaggatta s egy késsel magát meg akarta sebezni. Az arra járó-kelek azonban a színellett komédiát megakadályozták s az öngyilkos jelöltet anyjához szállították. A leány a letti elkeseredésében akart feltűnést kelteni, mert szíve választotta az iparos bálban mulatott a múlt vasárnap.

— **Tüzeset.** Jul. 31-én Tene Imre VII. t. lakos udvarán egy szalmakazal leégett.

— **Értesítés.** Van szerencsém tudatni, hogy ügyvédi irodámat Hajdu-szoboszlón I. t. 228. sz. a. (özv. Weisz Ignáczné-téle házban) mai napon meg-

nyitottam. Hajdusoboszló, 1904. augusztus hó 1-én. Gulyás József köz- és váltó ügyvéd.

— **Alma tolvaj** czimen megjelent közleményünkre vonatkozólag azt az illetékes helyről jövő helyreigazítást közöljük, hogy Balla Sajtos Sándor a Schneck Mózes tanyájára hajtotta ugyan eladás végett a libákat, mivel azonban ott gyanusnak tűnt fel, a majoros az illetőt bekísérte s a rendőrségnek átadta, a libákat pedig másnap reggel hajtotta haza kézhez adás végett, a tulajdonos azonban utközben ráismert a libákra s azokat azonnal át is vette.

— **Példás kedvezményt** léptetett életbe hazánk egyik legszebb és legkedveltebb fürdője: Herkules-fürdő: Az igazgatóság mindazokat, kik szerény jövedelemmel bírnak, augusztus 26-tól kezdve 50% árkedvezményben részesíti ugy a lakás, mint a páratlan gyógyhatású kéndus és kősós meleg fürdők áránál. Ismeretes, hogy e világhírű fürdők csalhatatlan sikerrel használtatnak ischias, idült csusz, köszvény, bőr és csontbetegségek, aranyér, altesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység stb ellen. Dicséretes cselekedet az igazgatóság részéről, hogy az említett kedvezmény által módot nyújt az intelligens középosztálynak is, hogy Herkules-fürdő gyógyító és üdítő hatásában részesülhessen.

— **A P.-angyalházi közbirtokosság** tanácsa szerdán délelőtt ülést tartott. Oláh Miklós alelnök bejelentette, hogy kedden az Angyalháza vizsgálatot tartott egy küldöttséggel. A legelő teljesen megsemmisült, mindamelllett 10-12 napig még a nagy gulya kibírja. Miután a belső legelő is leégett, úgy hogy itt a jószág már 24 óráig sem bírja, ajánlja, hogy a kis gulya is Angyalházára hajtassék, valameddig még ott elélősködhetik. A közbirtokossági tanács hozzájárult az alelnök indítványához s ma már a kis gulya Angyalháza legelne, ha volna mit.

— **A Lajos-napi bál** valószínűleg aug. 28-án fog megtartatni az erdőn. A városi tanács még nem döntött.

— **A toronyóra ügye.** Papp Antal a toronyóra kezelésről lemondván, a tanács Börbély Károlyt fogadta fel 80 K.-ért.

— **Amerikába szöktek** Kirschner és Deutsch debreczeni volt terménykereskedők. A szemfüles rendőrség azonban elcsipette a jó madarakat Hamburgban s néhány nap múlva itthon lesznek. A dolog annyiban érdekelt bennünket, mert Fisch Albert helybeli kereskedő javára kiutalt 3400 koronát is elsikkasztották. A pénzt egyik budapesti cég küldte volna Fischnek.

— **Talált gyermek.** Holstein Kálmán és Somogyi Lajos rendőr aug. 1-én egy 4-5 hónapos körüli gyermeket vittek a rendőrségre azzal, hogy azt egy ismeretlen nő betette a Holstein lakására s azzal eltűnt. G. Tóth János r. kapitány első sorban is azon igyekezett, hogy a szegény gyermeknek valahonnan dajkát keríttethessen. Ez sikerült is. Másnap a rendőrkapitányságnak tudomására jutott, hogy a talált gyermeket egy leincz tányára Dihen Károlyné I. t. lakosnő tette be Holsteinhoz. Ily módon duplán leincz lett a gyermek. Dihen Károlyné a rendőrségnél azt adta elő, hogy azért tette be a gyermeket, mert Szoboszlai János gyermektelepi intéző így rendelte s nem engedte, hogy magával bevigye Debreczenbe. Hogy Szoboszlainak miféle kiváltságai vannak, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

dolgozról. A miniszter nem mér belemenni a különböző egyházak és nemzetiségek által üzött hazaellenes irányzat végleges megfékezésébe. Félrendszabályokkal nem lehet azokat megfélemlíteni. A kormány teljes hatalma és ereje volna szükséges ahhoz. Hétfőn Eötvös Károly beszélt. Hatalmas beszédében a kormányt a nemzeti művészet, a nemzeti oktatás és a magyar zene elhanyagolásával vádolja, végül pedig az 1848. XX. t. cz. alkalmazását fejtegette. Beszédével és magas színvonalu fejtegetéseivel az egész házat magával ragadta. Utánna beszéltek még Bedőházy, Gaál Sándor stb. Az igazságügyi tárcza lett azután tárgyalva. Itt Bizony Ákos miszkolci és dr. Bakonyi Samu debreczeni függ. képviselők s a miniszter Plósz Sándor tartottak nagyobb és érdekesebb beszédeket.

A Thököly Imre hamvai is hazakerülnek a Rákóczy hamvaival. A miniszterelnök értesítette a késmárki ev. egyházközséget szándékáról. Az egyházközség a legnagyobb örömmel fog adni nyugvó helyet a szabadság derék fiának új temploma most készitendő sirboltjában.

Nagyvilágból.

Az orosz-japán háboru minden szenzációsabb esemény nélkül folyik a maga egyhangúságában. A japánok Port-Arthurnak külső védő műveit mind elfoglalták lassacskán s állítólag a belső erősegeket is megtámadták volna, de nagy veszteségekkel lettek visszaverve. A legutóbbi csatározások július 31-én aug. 1-én folytak le. Kuropatkin orosz fővezér na-

gyon szorult helyzetben lehet, mert a czár Stackelberg tábornokot két hadosztálylyal Port-Arthur felmentésére tőle elparancsolta, gróf Keller tábornokot pedig Kuroki japán generális hadteste ellen küldte. A japánok nagyobb győzelmeket arathattak, mert gróf Keller maga is a harc téren pusztult el. Egy gránát ölte meg. Japán forrás szerint Kuroki tábornok az oroszokat két napos küzdelem után két külön ütközetben Jusulikinél és Jancselingnél megverte. Egyre-másra következnek a muszkákra a szomorú napok. Jelentékenyebb hadállásaiából mindenünnen kiverték már őket a japánok. Port-Arthur bevételétől és a döntő ütközettől legfeljebb csak két-három hét választ el bennünket. Eddig még mindkét részen elhuzhatják.

Plehve orosz belügyminiszter halálát, kit bombával robbantottak fel, az orosz nép legnagyobb része, de különösen a finnek, lengyelek és a sokat üldözött zsidóság örömmel fogadták. Plehve urat nagy pompával temették el s azt írják, hogy a czár és a czári család megsiratta a hű és buzgó szolgát. Az orosz nép könnyei azonban nem hatottak el koporsóig. Így aztán nem csoda, ha a czár sirt. Neki dolgozott; ő érte korbácsolatott; ő érte nyomta el a nagy birodalom népének jogait, s így ő sirathatta is.

A francia kormány és a pápa között kenyértörésre került a dolog. A francziák erősen megnyirbálták az egyház kivételes jogait és tulkapásait. Most a pápa átokkal akarja sújtani az elnököt. Ez már elavult dolog egy kissé.

A gazdasági ismétlő-iskola államosítása.

A gazdasági ismétlőiskola fenntartása, illetőleg fejlesztése sok nehézségekbe

ütközik városunkban. Sokan ellenszenvvel viseltetnek e közhasznú intézmény iránt, mert a városra nézve a fenntartás több-több teherrel nehezik, más felől pedig a 12-15 éves, házi és mezei munkára felhasználható fiu- és leánygyermekbe beiskoláztatása rendkívüli nehézségekbe ütközik. Ez utóbbi természetesen attól függ, hogy akarjuk-e komolyan, vagy nem. Elérkezett az idő, hogy a gazdasági ismétlő iskola további sorsáról és fejlesztéséről határozzon a városi közgyűlés. A fejlesztésre nincs pénzünk, további áldozatokat újabb pótdó emelés nélkül nem hozhatunk, épen azért örömmel üdvözöljük amaz indítványt, mely ez iskola államosítását s ezzel egyidejűleg bizonyos határidő betartása mellett a város által eddig nyújtott segély megszüntetését célozza. A jelzett ügyből kifolyólag Gáspár István gazd. szaktanító a következő véleményes javaslatot terjesztette be a városi közgyűléshez:

„Tekintetes Iskolaszék!

Tisztelettel alulírott vagyok bátor a tek. Iskolaszéket megkeresni, hogy az alább írottakat a gazd. ism. iskola fejlesztése céljából figyelembe venni és arra érdemes határozatot hozni sziveskedjék.

Hogy a gazd. ismétlő iskola Hajduszoboszlón a tőle joggal elvárható teljes eredményt fel tudja mutatni, mindenesetre az ezen iskolánál fennforgó nagymérvű hiányok orvoslására van szükség, a melyeket az alábbiakban sorolok elő:

Első és főkélléke ezen iskolának, mint az az országban létesített többi gazd. ism. iskolánál is fenn áll, hogy a tanítói lakás, tanterem és minden egyéb, a mely ugy az elméleti, mint a gyakorlati tanítás céljaira elkerülhetetlenül szükségeltetik, — a gya-

— De ha mi szivesen látjuk Keresztesi bácsit, — erősködött a leányzó.

* * *

János »közvitéz« sokallotta gazdájának hazaérkezését. A háznál levő süket csizmadiainastól váltig szeretett volna kérdezni valamit az »itteni világ« állásáról, de az inas oly szokatlan siketséget és butaságot szinlelt, hogy elvégre beleunt a faggatódzásba.

— Hát aztán hé, nincs ennél a háznál fehér cseléd? kérdezte az inast.

— Ühüm . . . válaszolt Varga Gábor s ütötte-verte tovább a csizmatalpba a szegeket.

— Mit ühümözl, mit értek én abbul? Azt akarom mondani, hogy ki főz ennél a háznál? . . .

— Ühüm . . . folytatta a megszkott módon Gábor.

— Szoktatok ennél a háznál enni? . . .

— Ühüm . . .

— Na hiszen szép egy ház; egy ember van benne, az is bolond, fortyant fel közvitéz Galambos János. Azzal ott hagyta a faképnél Gábort s kiállott az utca ajtóba.

Este felé járt az idő. Nemzetes Gaál István uram épen akkor lépett ki az utca ajtón, hogy a gazda-körbe menjen egy kis friss ujságot olvasni.

— Kicsoda fia vagy te, vitéz, szólott a tisztí szolgálhoz.

— Én az édes apám fia vagyok gazdum, — máskülönbén főhadnagy-hadbíró dr. Keresztesi Kálmán ur szolgálja, felelt a legény nagy bátran.

— Hát aztán gazdád is itthon van?
— Itthon ám, de még nem érkezett haza. Valahol biztosan feltartóztatták, mert épen két óra volt, mikor ebbe a »faluba« érkeztünk, már meg négy is elmúlt, aztán nehezen várom őket; régen nem ettem, éhes vagyok. De hát persze, mikor egy »tiszt ur« megérkezik ilyen helyre, hát azt sem tudják, hova ültessék.

— Vajjon mibe sántikálhat a tiszt urad, fiam? — faggatta a fiut.

— Azt már nem egészen tudom. Csak gondolom, hogy lány is van a dologba, mert a postáról mindig kapunk olyan asszonyos irásokat. Lehet, hogy most az is eldül egyuttal.

— Hm, hm . . . , mondogatta magában Gaál István, s elindult a gazda-kör felé. Ez most a tisztartó leányát akarja elkaparintani . . . Meghiszem azt, jó is lenne az, de abbul nem lesz semmi, mig engem Gaál Istvánnak hívnak! . . . Ezt én mondom! Majd irok estére a fiamnak. Még az ünnepig haza jöhet, talán ezóta a vizsgát is letette.

A gazda-kör tagjai épen a világ folyásáról diskurálgattak, mikor Gaál István belépett. A büszke gazda köszönését nem valami szivesen fogadták a jelenlevők, mert a »kisebb« embereket nem sokra nézte ő kigyelme. Szerinte a városban első ember A. gróf, az uraság, a kit 30

SCHWARCZ ADOLF

HAJDUSZOBOSZLÓ

Piacz-tér, (Lisszauer-féle ház)

férfiszabó, ajánlja dusan felszerelt férfi ruhaszövet raktárát.

Jutányos árban havi részletfizetésre is készít férfi ruhákat.

Elvállal javításokat, tisztításokat és vasalásokat azonnal

elkészítésre.

korló telepen legyen. Hogy ebből mily erkölcsi és anyagi haszon háramlik az iskolára és a városra, azt csak egy-két példával iparkodom a tek. Iskolaszéknek bizonyítani. Nevezetesen első sorban a növendékeknek a tanulási előmenetele megkönnyítették az által, hogy ott, a mit az elméletből hallanak, gyakorlatilag azonnal bemutatható lenne, a mi az itt szerzett ismereteket maradandóbbá teszi, a mi végtére is főcélja a tanulásnak.

Továbbá az ott eszközöltetett nagyobb arányú szőlőtelepítés mely, beleértve a ripária telepet, 400 négyszögölet tesz ki; több és több munkásra van már szükség, a kiket ellenőrizni sokkal könnyebb lenne, ha a szaktanító lakása künn volna; de még egyéb oly dolgok is kívánatosak, melyek a szaktanító künn lakását, melyek bár kicsinyes dolgoknak látszanak, de elvégre is csakis haszna lesz utána a városnak

A mi gazd. ismétlő iskolánk a kellő nagyságu földterület hiánya miatt, mint azt a mult alkalommal már a tek. Iskolaszék kimondotta, kertészeti szakirányu, a hol is a növendékek úgy a szőlészeti, gyümölcsfaterenyésztés és konyhakertészeti nyerne gyakorlati oktatást, a mely mellett a leány növendékek a baromfitenyésztést is kell, hogy tanulják, annyival is inkább, miután ezen gazdasági ág nálunk igen szép kereseti forrása a lakosság. Ugyanazért a telepen ezen főntebb említett gazdasági ágak gyakorlati elsajátítása végett építendő lenne a tanítói lakáson kívül: iskolaépület irodahelyiséggel, alkalmas présházzal és pinczével, a mely a még hiányzó legszükségesebb szőlő- és gyümölcs gazdasági eszközökkel volna felszerelendő, továbbá cselédlak, mindezek pedig az alábbi nagyságban. Tanterem hossza 9 méter, szélessége 6 méter 54 négyszög méter alapterülettel; cselédlakás egy szoba, konyha és kamrából álljon

40—45 négyszög méter alapterülettel. Ezen épületek illetve helyiségek egy fedél alatt volnának építendőek, melyeknek alapterülete lenne összesen 140 négyszög méter, építési költség négyszög méterenként 30 koronával kitenne 4200 koronát. A jelenlegi cselédlakás átalakítandó lenne tanítói lakás mintegy 2400 korona költséggel. Baromfiól dróthálózzal, kut s egyéb vegyes kiadások és felszerelésekre 1000 kor., a vegyes kiadások közé felveszem a menlő-istálló hágtatójának onnét más helyre való eltevését, esetleg annak 1 1/2 öl magas kerítéssel való ellátását, a mi közerkölcsi szempontból — miután a leányoknak ott van közvetlen mellette a konyhakertjük — feltétlenül szükséges.

Mindezen építkezés és felszerelés belekerülne a városnak összesen 7500—8000 koronába. S hogy ezen főntebb említett átalakítást, illetve beruházást a város minden anyagi megterhelés nélkül teljesíthesse, határozza el a tek. Iskolaszék, hogy ezen iskola államosítása iránt a lépéseket már most megteszi; a mely esetben a város az alábbi előnyökben részesülne:

Nevezetesen a szaktanító fizetését egészben az állam adná s így e czimen visszamaradna a városnak évenként 750 koronája, de megmarad másodsorban a közismereti tárgyak tanítóinak évenként adandó 200 korona tiszteletdíj; azonfelül az iskolaszolga évi fizetése 40 korona s végül a gyakorlótelep tiszta jövedelmének 80%-a, a mi tekintve a termőre forduló szőlőtelepet és üzemképes faiskolát — évenként legalább ebből is mintegy 1000 korona megtakarítás volna, mert ez esetben a jövedelem 80%-a a város tulajdona lesz; ha azonban az iskola fenntartási költségeit továbbra is a város fedezi, mint azt a legutóbbi miniszteri leirat is kimondja, ezen jövedelem ezentúl az iskola tovább fejlesztés céljaira kell, hogy fordítottassék, szóval az iskola államosítása esetén, a

mely csakis a főntebb építkezések és beruházási kötelezettségek kimondása mellett lehetséges — megmaradna a városnak évenként mintegy 1900—2000 korona, a melyből az általam említett s az iskola fejlesztés céljaira szükséges építkezési és felszerelési költségek 5 év alatt, beleszámitva a kamatokat is, a városnak visszatérül, a mely által az iskola szellemikben is jobban haladhat, a városnak pedig az ez utáni években nem épen csekély anyagi hasznót is fog nyújtani, ezenfelül pedig a jelenlegi tanterem a polg. iskolának újból rendelkezésére bocsátható. Sőt többet mondok, még az egyházat is minden bizonynyal legalább évi 200 korona kiadástól megmenti ez által a város, a melyet vállaltanárért kell fizetni, holott ez esetben a vallástanítást szintén az állam fizetné.

Ezen iskolának fejlesztése az állam által már amugy is sürgettetik s mint azt a szervezet 7. §-a világosan kimondja — a hol legalább 50 leány növendék van — ott őket e célra képesített tanítónők kell, hogy oktassák, nálunk pedig a törvényes létszámot a leány növendékek jóval felülmulják, — a mely szintén nem megvetendő kiadással járulna majdan a város részéről.

Ezek volnának azon hiányok, melyeknek könnyű szerrel leküzdhetésére javaslatomat a főntebbiekben megtettem; ugyanazért kérem a tek. Iskolaszéket, hogy ezt alaposan megvitatva, — s erre úgy az iskola, mint a város és az egyház érdekében érdemleges határozatot hozni sziveskedjék.

Hajduszoboszló, 1904. jul. 26.

Gáspár István,
gazd. szaktanító.

H I R E K.

— Adler Farkasné halála. Alig egy hónapja, hogy Adler Farkas és neje

esztendő óta nem látott az uradalomban senki ember fia. A gróf után jön a tisztartó, a ki oly szépen gyarapodik, hogy ma-holnap uraság számba megy ő is. Harmadiknak azonban egészen bizonyosan maga Gaál István uram jön, mert ha megosztja is a birtokát, minden gyermekire jut 200—200 hold föld legalább is. Ilyen nézeteinek többször kifejezést is adott.

— Mi ujság urak, kérdezte Gaál a beszélgetőket.

— Épen azt beszélgetjük, — szólott a sarokból pisze Nagy Gábor, hogy a Keresztesi mester fia, Kálmán haza jött. Az a derék fiu! Épen a nagytisztartó uram kapujában találkoztam vele. Szép tisztu ruha, meg nagy katonai köpenyeg volt rajta aranyos gombokkal, az oldalán pedig rövid kard. Rögtön megismert. Szivesen köszöntött, aztán még meg is kérdezte, hogy hát a kedves családja hogy van Gábor bácsi? Gábor fiam megházasodott-e, a leányaim férjhez mentek-e? . . .

— Gyermekkorában is épen olyan

volt az, — erősítette Bujdosó Péter gazda. Én jól ismertem, mert az én gyermekeimmel pajtáskodott, a mi házunkhoz járt leg-többet, de azt sohasem kellett megszólítani, mint a többit. Kinéztem belőle, hogy ha ez a fiu kitanulhat, sok nagy uri, elkényeztetett gyerek nem állhat meg mellette. Bizony mondom, hogy nem került közülünk ki ilyen fiatal ember mostanában!

— Talán hamar is lesz a dicséret, — szólott közbe bosszusan Gaál gazda. Még most kezdte s ki tudja, hogy hol végzi? Letörhetik még az e fajta ember fele utján is! . . .

— De iszen, nem olyan kinézésű ember az, adta tovább a szót pisze Nagy Gábor. Akárki meglássa, hogy hozzá adják ahhoz még a tisztartó nagyobbik lányát is! Épen a kocsissal beszéltem tegnap, s erősen állította, hogy tisztartó uram felajánlotta Keresztesi májsternek a kocsit a fia behozására, de az nem fogadta el. Ma délután, hogy a kastély körül jártam, a két kisasszonyt az ablakban láttam, a

nagyobbik még ki is könyökölt az ablakban, pedig biz' most erős hideg van. Azt mondják, hogy Keresztesi Kálmánra várt volna . . .

— Ugyan hogy lehet már ilyeneket mondani, — vágott közbe Gaál. Nem alacsonyodik az le egy csizmadia fiához! Volna is jó dolga, mikor a gazdagokban is válogathat? . . .

Ilyen formán ment a beszélgetés egy darabig. Gaál István úgy érezte magát gazda társai között, mintha túvel szurkáltak volna. Végre is szép csendesen haza ballagott.

— Tudnak is ezek ahhoz! . . . Nincs az ő rájok bizva, — motyogta magában. Végén csattan az ostor! . . .

* * *

Ezalatt Keresztesi és fia megérkeztek a régi hajlékhoz.

— Bizony fiam pusztul, romladozik a régi ház, mint jó magam. Nincs asszony a háznál, mióta szegény anyád elköltözött. Öregszem is, nem megy már a dolog sem,

— **Lépfene.** Nádudvaron Schönfeld Gábor 2 drb. 3 éves csikója lépfenében elhullott.

— **Lopás.** Berger József kabai lakos téglagyárából nagyobb mennyiségű tüzelőfa ellopott. A tettest Fazekas Lajos kabai lakos személyében derítette ki a csendőrség.

— **Lopás.** Szabó Károly kabai lakostól 160 korona készpénz ellopott. A pénzt felesége, Bojté Zsófia lopta el.

— **Falopás.** P.-ladányon a M. Á. V. kárára ismeretlen mennyiségű tűzifa a szállítmányból ellopott. A lopást Bugát Mari, Csergei Katalin, Bagi Mária és Bugát Klára p.-ladányi lakos cigánynők követték el.

— **Lopás.** Gali András p.-ladányi lakos konyhájából egy kosár 23 kor. készpénzzel, 2 drb. járlevéllel és 1 drb. kendővel ellopott. A tettest Diósi Gáborné nagyatályi lakos személyében derítette ki a csendőrség.

— **Tóth Mihály** rendőrbiztosnak heves összeszólalkozása volt W. G. helybeli uri emberrel vasárnap, a ki az esetet a rendőrkapitánynak is bejelentette. A rendőrbiztos állítólag nem épen tapintatosan utasította volna rendre az illető uri embert, a miért egy nővel beszélgetni merészelt. Az ügyet nem ismerjük részletesen, most csak annyit közölhetünk, hogy a r. kapitány az ügyet a saját hatáskörében elintézte.

— **Julius 31-iki tüzesetnél** Borbély Sándor tűzoltó oly buzgón résztvevett a tüzoltásban, hogy a czipője teljesen elégett. A rendőrkapitány a tanáchoz jelentést adott be az igazán hivatásos és lelkiismeretes tűzoltó részére egy új czipő beszerzése iránt.

— **A vénkerti temetőkerben** az ivókut beomlott, — a városgazda jelentést adott be ezen kútnak kikövezése elrendelése tárgyában. A tanács a legközelebb intézkedni fog.

— **G. Tóth János** rendőrkapitány hivatalos előterjesztést adott be a lelenzgyermek telepbizottsága haladéktalan összehívása iránt oly czélből, hogy a nép között a lelenzgyermek gondozása, felvétele s elhalálózása körüli megbízhatlan híreszteléseknek eleje vétessék, s a netaláni panaszok azonnal orvoslást nyerjenek. Polgármester a legközelebbi napokban a bizottságot össze fogja hívni, hogy a kívánatos intézkedések minél előbb megtehetőek legyenek.

— **Nádudvaron mulatnak.** A múlt vasárnap a hajdu-nádudvari ifjuság az uri kaszinó összes termeiben tánczczal egybekötött műkedvelői előadást rendezett a kaszinó javára, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legfényesebben sikerült. Több rendbeli szavalat és egy kitűnő hegedűszólista játéka után színre került Szomaházy Istvánnak egy egy felvonásos vigjátéka. A szereplő hölgyek és urak közül, bár mindegyikőjük fényesen megállta a helyét, ki kell emelnünk a Márton nővéreket de különösen kis Márton Annuskát, ki „Lujza tánt“-ját oly ügyesen alakította, hogy nem egy vidéki műkedvelő előadás,

de bármely színházi előadás diszére válik. Az előadásra sokan rándnlak át Szoboszlóról, Debreczenből, Kisujszállásról és más közeli városokból. A jelenvontakról sajnos, nem tudunk beszámolni, mert kiküldött tudósítónk esküdjözik, hogy csak egy szép szem párt látott s ennek a hatása alatt mindent elfeledett.

— **»Agraria«.** Egy éve mult, hogy az „Agraria“ zászlóját kibontva a hazai ipar szolgálatába szegődött. Rövid ugyan még az idő, de eredmények tekintetében már is szép multtal dicsekedhetik ezen vállalat. Több mint egy millió korona forgalmat ért el már az első év alatt és ezen tekintélyes összeg bizonyára eléggé igazolja azt, hogy a magyar földbirtokosság, főleg a nagy uradalmak ezen vállalatnak működését melegen karolták fel és így a vállalat csakugyan szép jövőnek néz elébe. Most a midőn az iparpártolás oly sok irányu mozgalmait látjuk a magyar ipar érdekében harczra kelni, valóban kitűnő példát teremtett az „Agraria“ a midőn oly irányzattal lépett az egyéb magyar iparpártolók sorába, hogy nem csupán felébreszse figyelmét a nagy közönségnek a magyar gyártmányokra a vásárlásoknál, hanem az „Agraria“ egyáltalában mást, mint magyar gyártmányt nem is hoz forgalomba és ez oly minden dicséretet érdemlő választása a magyar iparpártolásnak, hogy csak kívánatos volna, miszerint más szakmában bevezetnék az iparpártolás ily módját. Az „Agraria“ ezen uttörése a magyar ipar érdekében annál is inkább méltánylandó, mert ezáltal a vállalat mintegy saját kezeire tett nehezítő bilincseket, tekintve, hogy működését oly időben folytatja, a midőn különösen a gazdasági gépekben csak úgy hemzsegnek a külföldi gyárak importált termékei, a melyek sajnos, még mindig elég súlyos mértékben nehezedenek a magyar termékekre, a magyar iparra. Mindazonáltal fáradságot és áldozatot nem kimélve igyekezett a vállalat magának lépésről lépésre tért hódítani, ezáltal az idegen gyártmányokat, a hol erre alkalom nyílt, kiszorítani, a mi bár kezdetben sok nehézségbe ütközött, de ernyedetlen és kitaró munka folytán még is sikerült már egy év alatt elérnie azt, hogy az „Agraria“ szót egész Magyarországon ismerik és mindenki tudja, hogy e név oly vállalat czége, mely céljaira való tekintettel méltón érdemli meg a hazai gazdaközönség és kereskedő világ osztatlan pártfogását, mert az első és egyedüli ily irányu vállalat az országban.

Az „Agraria“ már is a legnagyobb mérvben eloszlatta azon téves hitet, hogy a külföldről importált gépek szerkezet és anyag tekintetében a hazaiakat felülmulják és bebizonyította, hogy ellenkezőleg a magyar ipar termékei jogosan állíthatók az idegenekkel egy sorba, miáltal közelebb jutott azon kitűzött céljához és ma már könnyebben esik az eddig elfogult gazdakörökben is az idegen gyártmányokkal szemben a versenyt sikerrel felvenni és ezen sikerek által nem csupán a hazai

iparnak szerezte meg a tiszteletet és pártfogást, hanem hozzájárult ahhoz is, hogy az egész magyar ipar iránt a kellő bizalom megszilárdíttassék. Ez pedig oly munka, mely osztatlan tiszteletet érdemel meg mindenkitől. Mult hóban jelent meg az »Agraria« első képes nagy árjegyzéke (ingyen kiadás) díszes kiállításban, mely a gazdaságban szükséges összes gépeket és cikkekét magában foglalja. Ezen kiváló szakmunka gazdaságok részére nélkülözhetetlen tanácsadó, egyuttal a magyar gépipar előrehaladottságának hű tükré. Az »Agraria« irodái Budapest, V. ker. Váci ut 2. sz. alatt vannak.

4319—1904.

Hirdetmény.

Az 1904-ik évi utadó kivetési lajstrom a városi házipénztári hivatalban folyó év augusztus 3-tól 18-ig közszemlére ki van téve, mely idő alatt az érdekeltek megtekinthetik s a kivetésre vonatkozó esetleges észrevételeiket megtehetik.

Hajduszoboszló, 1904. aug. hó 3.

Székely József,
h. ellenőr.

Ad. 4335—1904.

Hirdetmény.

Hajduszoboszló város házipénztáránál lemondás folytán üresedésbe jött ellenőri állásra pályázat hirdettetik.

A házipénztári ellenőri állás évi javadalmazása 1200 koronára, képesítése vagy jegyzői oklevél, vagy érettségi bizonyítvány, vagy könyvvezetői vizsgai bizonyítvány.

A megválasztott állását azonnal elfoglalni köteles.

Felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket a f. évi augusztus hó 20-ik napjáig Hajduszoboszló város polgármesteréhez adják be.

Hajduszoboszló, 1904. aug. 1.

Pénztáros István,
h. polgármester.

Hajdúvármegye alispánjától.

5541—1904.

Pályázati hirdetmény.

Hajduszoboszló r. t. városban halálozás folytán üresedésbe jött egyik orvosi állásra pályázatot nyitok.

A megválasztandó orvos a tiszti orvosi teendőket ellátására van kötelezve.

Fizetése évenként 1400 korona és a szabályrendelettel megállapított látogatási díjak szedhetési joga.

Mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, felkérem, hogy orvos-tudori és tiszti-orvosi oklevéllel, valamint az eddigi gyakorlatokat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi aug. hó 20-ik napjáig Hajduszoboszló város polgármesteréhez adják be.

Debreczen, 1904. július 30-án.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

— Párisi világiállítás »Grand Prix» 1900. —

„Kwizda-féle Res itutionsfluid“

es. és kir. szabadalmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K. 280.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után füzamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. a lovak trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Valódi csak ezen védjeggyel ellátott.

Kwizda Ferencz János

es. és kir. osztr.-magy. kir. román es bolgar hercegi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban. Bécs mellett.

Török József gyógyszerésznél Budapest,

Kiraly-utca 12 és Andrássy-ut 26

A »Kávé király«-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis »Király-kávé« vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba czomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő áron

1 kgros doboz — 4 K. 80 f.
2 » » — 9 » »
4 » » — 17 » 20 »

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacs. 5 kg. legf. Cuba K. 13.50
1 » 5 » » Ceylon » 12.—
1 » 5 » » Jamaica » 11.20

Biró és Társa

a »Kávé király«-hoz
Budapest, VI. k., Teréz-körút 26.

4°/_o-os

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan ³/₄ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és discreten.**

Bank- és magánadóságok convertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Törvényszéki bejegyzett cég).

(Válasz bélyeg)

Mosó férfi ruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

— magyar gyártmány, —

1 öltönyre való

— 3.50 — 5 frtig, —

Donogán és Somossy

Kunc József és Tsa utóda cégnél

Debreczen,

Kis templom-bazár.

Tavaszi és nyári ujdonságok.

Kardos László

üzletében

Debreczen, Kossuth-utca, 9. sz.

Az üzlet jó hírnevéhez méltó minőségű izléses és színtartó női ruha mosókelmék és pedig:

**Kartonok, Satinok,
Levantinok, Ajourok,
Batistok, Duchessek,
fehér Pique és selymes
szövetek, Zephirek.**